

Суми-мільйонники по відшкодуванню моральної шкоди визнані адекватними психотравмуючій ситуації Великою Палатою Верховного Суду (судова справа № 372/1652/18)

8 червня 2015 року в Україні на нафтобазі структур «БРСМ» під м. Васильковим сталася відома пожежа, яка широко висвітлювалась у ЗМІ, та яка на державному рівні визначалась надзвичайною подією.

Пожежа тривала 12 днів по 20 червня 2015 року, супроводжувалась потужним полум'ям та вибухами, загибеллю та травмуванням людей.

У зв'язку з пожежею, розпорядженням Кабінету Міністрів України № 583 від 9 червня 2015 року створювалась спеціальна Урядова комісія з ліквідації її наслідків.

Офіційними документами Урядової комісії зафіксовано загибель під час пожежі 6 осіб та травмування 16 осіб; задіяність у гасінні значної кількості спеціальних підрозділів та спеціальної техніки; що нафтобаза із-за порушень містобудівного законодавства, правил техногенної, пожежної та екологічної безпеки функціонувала як аварійно-небезпечний об'єкт; що пожежа завдала суттєвої матеріальної шкоди державі; що пожежа мала негативні наслідки для природного довкілля; що пожежа являла загрозу для життя і здоров'я людей кількох населених пунктів із-за близькості нафтобази (50 метрів) до військового складу боєприпасів; що загроза детонації боєприпасів була очевидною і у разі детонації створювався вогняний смерч протяжністю 20 км, який знищував би ряд населених пунктів, включаючи м. Васильків; що такому розвитку подій у перші 14 годин запобігли самовіддані дії пожежників, котрі гасили пожежу в умовах невизначених характеристик об'єкту, незданого в експлуатацію.

Безпосередньою причиною пожежі явились нерегламентовані технологічні процеси по виготовленню сумішевих бензинів (фальсифікату) за допомогою кустарного електрообладнання.

У перші дні пожежі Урядом, в особі тодішнього Прем'єр-Міністра України А. Яценюка, декларувалось, що будуть захищені як інтереси держави, так і всіх постраждалих.

Далі все відбулося як завжди! Обіцянки були забуті!

Міністерством юстиції України не був навіть заявлений розрекламований позов в інтересах держави.

У цій ситуації відповідальність за правозахист постраждалих взяли на себе у двох партнерських проектах: юридична фірма «Імператив Плюс» та Швейцарський фонд «Скорочення ризиків» - по захисту соціуму через забруднення природного довкілля регіону; адвокатське об'єднання «Промірсі» та юридична фірма «Імператив Плюс» - по захисту сімей загиблих пожежників та постраждалих пожежників.

У межах останнього проекту, зокрема, заявлявся позов до суду про відшкодування пожежникам та членам їх сімей моральної шкоди (стосовно 12 осіб).

Рішенням Обухівського райсуду Київської області від 20 травня 2019 року у справі № 372/1652/18 позов був задоволений з присудженням постраждалим сумарно 100 (сто) мільйонів грн.

Зазначене рішення вистояло і в апеляції (постанова Київського апеляційного суду від 30 жовтня 2019 року), але відповідачами було здійснено касаційне оскарження.

З того часу очікувались його результати.

З огляду на резонансність справи і значущість для правозастосованої практики, вона була передана на розгляд Великої Палати Верховного Суду.

І от, нарешті, у 2023 році отримана фінальна постанова.

Датована вона 9 листопада 2022 року, надійшла із супровідним листом 14 лютого 2023 року.

За змістом постанови Великої Палати Верховного Суду суми-мільонники морального відшкодування постраждалим визнані адекватними психотравмуючій ситуації. Більш того, у порівнянні з рішеннями нижестоящих судів посилена правова позиція правозахисту.

Ця постанова – безсумнівний правовий успіх.

До 2019 року, як і у 2020 і у 2021 роках у судовій практиці не було судових рішень, які набрали законної сили, з зафіксованими сумами-мільонниками морального відшкодування.

По суті, постанова Великої Палати Верховного Суду від 9 листопада 2022 року у справі № 372/1652/18 встановила і започаткувала новий тренд, новий стандарт оцінення якості людського життя і здоров'я, узаконивши подібні суми.

Ці стандарти будуть корисними і в наших правах.

Наша юридична команда впевнена, що може забезпечити і виконання судового рішення і воно вже частково є виконаним.

Директор
ПП ЮФ «Імператив Плюс»,
адвокат
20.02.2023р.

О.В. Лупейко